

Z A K O N

**O MATIČNOJ EVIDENCIJI O OSIGURANICIMA, OBVEZNICIMA
UPLATE DOPRINOSA I KORISNICIMA PRAVA IZ PENZIJSKOG I
INVALIDSKOG OSIGURANJA**

ZAKON

O MATIČNOJ EVIDENCIJI O OSIGURANICIMA, OBVEZNICIMA UPLATE DOPRINOSA I KORISNICIMA PRAVA IZ PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Zakonom o matičnoj evidenciji o osiguranicima, obveznicima uplate doprinosa i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja (u daljnjem tekstu: Zakon) uređuje se matična evidencija o osiguranicima, obveznicima uplate doprinosa i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja (u daljnjem tekstu: matična evidencija), koja sadrži podatke od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine neophodne za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i propisuje o kojim se podacima vodi matična evidencija, koji se podaci unose u matičnu evidenciju, kao i druga pitanja u vezi sa matičnom evidencijom.

Član 2.

Matična evidencija vodi se prema metodološkim principima i kodeksu šifara na način utvrđen Zakonom.

Član 3.

Matičnu evidenciju vodi Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljnjem tekstu: nosilac osiguranja), bez vanjske podrške administratora.

Član 4.

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike na prijedlog nosioca osiguranja u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona donijet će propise kojima se usklađuju metodološki principi i kodeks šifara za vođenje matične evidencije sa odredbama Zakona, Zakona o jedinstvenom sistemu i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Član 5.

Podaci sadržani u matičnoj evidenciji koriste se za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, provođenje tog osiguranja, kao i za potrebe utvrđene drugim propisima.

II. PODACI KOJI SE VODE I UNOSE U MATIČNU EVIDENCIJU

Član 6.

U matičnoj evidenciji vode se podaci o: osiguranicima, osiguranim licima i licima kojima je penzijski staž utvrđen rješenjem, odnosno kojima je vrijeme provedeno u radnom odnosu upisano u radnu knjižicu, kao i licima osiguranim prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju (u daljnjem tekstu: osiguranici), obveznicima uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljnjem tekstu: obveznici uplate doprinosa), licima koja su ostvarila prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja (u daljnjem tekstu: korisnici prava) na način propisan Zakonom.

Član 7.

Nosilac osiguranja vodi matičnu evidenciju na osnovu podataka unesenih u matičnu evidenciju do dana početka primjene Zakona, podataka koji su u skladu sa Zakonom o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa („Službene novine Federacije BiH“, broj: 42/09) (u daljnjem tekstu: Zakon o jedinstvenom sistemu) preuzeti i ažurirani u matičnoj evidenciji nosioca osiguranja i drugih podataka koji se u skladu sa Zakonom i drugim propisima unose u matičnu evidenciju.

Član 8.

Podatak da li je osiguranik učesnik rata na osnovu čega mu se penzijski staž priznaje kao poseban staž u dvostrukom trajanju, u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/98, 32/01, 73/05, 59/06 i 4/09), unosi se u matičnu evidenciju iz prijave koju propisuje i popunjava nosilac osiguranja, na osnovu uvjerenja izdatog u skladu sa Uredbom o kriterijima, načinu i postupku priznavanja vremena provedenog u odbrani Bosne i Hercegovine u penzijski staž kao poseban staž („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/05 i 75/09).

Član 9.

U matičnu evidenciju o korisnicima starosne i invalidske penzije, pored podataka iz člana 21. Zakona, unose se podaci o:

1. vrsti penzije, pravnom osnovu koji je služio za utvrđivanje penzije, datumu sticanja prava na penziju, visini penzije u momentu ostvarivanja prava, datumu početka isplate penzije, smanjenju odnosno povećanju penzije, obustavi i početku ponovne isplate penzije i datumu prestanka prava na penziju;
2. penzijskom stažu (staž osiguranja koji se računa sa efektivnim trajanjem, staž osiguranja sa uvećanim trajanjem - beneficirani staž, poseban staž i staž ostvaren u drugim državama);
3. vrsti, uzroku i kategoriji invalidnosti;
4. penzijskom osnovu, plaćama koje se uzimaju za izračun penzijskog osnova u posljednjoj godini iz koje je uzeta plaća za utvrđivanje penzijskog osnova i iznosu penzije;
5. kontrolnom pregledu;

6. primjeni međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju sa konkretnom državom.

Član 10.

U matičnu evidenciju o korisnicima porodične penzije unose se podaci:

1. prezime i ime;
2. jedinstveni matični broj građanina;
3. spol;
4. dan, mjesec i godina rođenja;
5. srodstvo sa umrlim osiguranikom, odnosno korisnikom penzije od kojeg se izvodi pravni osnov za ostvarivanje prava na porodičnu penziju;
6. podaci iz člana 21. Zakona za umrlog osiguranika, odnosno podaci iz člana 9. Zakona za umrlog korisnika penzije od kojeg se izvodi pravo na porodičnu penziju;
7. datum sticanja prava na penziju, datum početka isplate penzije, datum obustave i početka ponovne isplate penzije i datum prestanka prava na penziju;
8. iznos porodične penzije u momentu ostvarivanja prava;
9. o redovnom školovanju za djecu korisnike porodične penzije.

Član 11.

Pored ličnih podataka i podataka iz člana 21. Zakona, u matičnu evidenciju unose se i podaci o korisnicima novčane naknade za fizičku onesposobljenost i to o:

1. uzroku, vrsti i procentu fizičke onesposobljenosti;
2. osnovu za utvrđivanje naknade za fizičku onesposobljenost;
3. iznosu novčane naknade za fizičku onesposobljenost;
4. datumu sticanja prava na novčanu naknadu za fizičku onesposobljenost;
5. datumu prestanka prava na novčanu naknadu za fizičku onesposobljenost;
6. kontrolnom pregledu.

Član 12.

Podaci uneseni u matičnu evidenciju prije dana početka primjene Zakona, a sa zatvorenim periodima osiguranja mogu se mijenjati samo u slučajevima ako:

1. u propisanom postupku nadležni organ utvrdi promjenu podataka;
2. podaci o osiguraniku, penzijskom stažu, stažu osiguranja i plaćama uneseni su u matičnu evidenciju na osnovu lažnih isprava;
3. naknadnom provjerom podataka ili na drugi način utvrdi se da su u matičnu evidenciju uneseni neispravni, netačni ili nepotpuni podaci.

Član 13.

Obveznik podnošenja prijave za matičnu evidenciju koji je prije dana početka primjene Zakona odjavio osiguranika, a naknadno se utvrdi da je propustio podnijeti prijavu promjene podataka u toku osiguranja, može za tog osiguranika nosiocu osiguranja podnijeti zahtjev za promjenu podataka matične evidencije.

Zahtjev iz stava 1. ovog člana može podnijeti i osiguranik u slučaju kada je obveznik podnošenja prijave prestao sa poslovanjem na osnovu rješenja nadležnog organa iz nepoznatih razloga ili više sile.

Ukoliko se utvrdi postojanje okolnosti iz člana 12. Zakona, a obveznik podnošenja prijave ili osiguranik nisu podnijeli zahtjev za promjenu podataka u toku osiguranja, nosilac osiguranja može po službenoj dužnosti izvršiti promjenu tih podataka.

Nosilac osiguranja propisat će sadržaj zahtjeva iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 14.

U slučaju iz člana 13. st. 1., 2. i 3. Zakona, nosilac osiguranja donosi rješenje o promjeni podataka u toku osiguranja.

Rješenje iz stava 1. ovog člana ima snagu upravnog akta.

Na osnovu rješenja iz st. 1. i 2. ovog člana vrši se ažuriranje podataka matične evidencije.

III. IZDAVANJE UVJERENJA

Član 15.

Nosilac osiguranja dužan je u roku od pet dana od dana podnošenja zahtjeva osiguranika izdati uvjerenje o podacima evidentiranim u matičnu evidenciju.

Uvjerenje iz stava 1. ovog člana ima karakter javne isprave.

Ukoliko na osnovu uvjerenja osiguranik smatra da su mu evidentirani neispravni podaci ima pravo zahtijevati da nosilac osiguranja u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva u upravnom postupku donese rješenje o podacima unesenim u matičnu evidenciju.

IV. ČUVANJE DOKUMENTACIJE MATIČNE EVIDENCIJE

Član 16.

Dokumentacija koja služi za uspostavu i vođenje matične evidencije čuva se najmanje 30 godina, računajući od dana sticanja prava utvrđenog na osnovu te dokumentacije, ali ne manje od deset godina od dana smrti korisnika prava, odnosno prestanka i gubitka tog prava u skladu sa propisima o čuvanju i zaštiti arhivske građe.

Podaci u matičnoj evidenciji za lica koja nisu stekla pravo iz penzijskog i invalidskog osiguranja čuvaju se najmanje 40 godina, računajući od dana posljednjeg unošenja podataka u matičnu evidenciju.

Član 17.

Podaci dostavljeni na prijavama do početka primjene Zakona čuvat će se na mikrofilmovima, odnosno informatičkim medijima, ako se njima osigurava reprodukcija prijave na originalni format uz potpunu vjernost sa originalom prijave.

Ovjerena fotokopija prijave iz stava 1. ovog člana služi za dokazivanje činjenica evidentiranih u matičnu evidenciju. Fotokopiju prijave ovjerava nadležna služba nosioca osiguranja.

Član 18.

Uništavanje dokumentacije koja služi za uspostavu i vođenje matične evidencije, po isteku rokova iz člana 16. Zakona, vrši stručna komisija koju formira nosilac osiguranja u skladu sa propisima o čuvanju i zaštiti arhivske građe.

Komisija iz stava 1. ovog člana može i prije rokova utvrđenih članom 16. Zakona izvršiti uništavanje originalne prijave, ako su ispunjeni uvjeti iz člana 17. stav 1. Zakona.

V. NADZOR

Član 19.

Nadzor nad provođenjem Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.

Federalni upravni inspektor nadležan je za inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona od nosioca osiguranja u skladu sa propisima koji reguliraju njegovu nadležnost, a naročito u vezi sa izdavanjem uvjerenja, odnosno rješenja iz člana 15. Zakona.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Član 20.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj nosilac osiguranja ukoliko ne izda uvjerenje iz člana 15. Zakona ili rješenje o podacima unesenim u matičnu evidenciju.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana bit će kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM i odgovorno lice kod nosioca osiguranja.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21.

U matičnoj evidenciji vode se podaci na osnovu podataka sadržanih u prijavama, propisanim Zakonom o jedinstvenom sistemu i drugim podacima koji se u skladu sa Zakonom i drugim propisima unose u matičnu evidenciju.

Izuzetno, za osiguranike, obveznike uplate doprinosa i korisnike prava za koje su podaci uneseni u matičnu evidenciju prije početka primjene Zakona podaci matične evidencije vode se u skladu sa propisima koji su se primjenjivali do početka primjene Zakona.

Član 22.

Podaci uneseni u matičnu evidenciju do početka primjene Zakona vodit će se u skladu sa Odlukom o jedinstvenom kodeksu šifara za unošenje podataka u matičnu evidenciju („Službene novine Federacije BiH“, br. 37/05 i 15/06) i Uputstvom o jedinstvenim metodološkim načelima za vođenje matične evidencije o osiguranicima, obveznicima plaćanja doprinosa i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja („Službene novine Federacije BiH“, broj: 37/05).

Od dana početka primjene Zakona podaci matične evidencije o osiguranicima, korisnicima i obveznicima uplate doprinosa vodit će se prema metodološkim principima i kodeksu šifara usklađenim sa Zakonom, Zakonom o jedinstvenom sistemu i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Član 23.

Do donošenja propisa iz člana 4. Zakona matična evidencija o korisnicima prava vodit će se u skladu sa propisima iz člana 21. Zakona.

Član 24.

Prijavu podataka o utvrđenoj plaći, naknadama plaće, stažu osiguranja i uplaćenim doprinosima (prijava M-4) i prijavu podataka o promjeni podataka o plaći, naknadama plaće, stažu osiguranja i uplaćenim doprinosima (prijava M-8) za godine prije početka primjene Zakona o jedinstvenom sistemu, obveznik podnošenja prijave dostavlja nosiocu osiguranja na obrascima prijave koje su se primjenjivale do početka primjene Zakona.

Član 25.

Početak primjene ovog zakona prestaje važiti Zakon o matičnoj evidenciji o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja („Službene novine Federacije BiH“, broj: 42/04).

Član 26.

Ukoliko su odredbe ovog zakona u suprotnosti sa odredbama Zakona o jedinstvenom sistemu primjenjivat će se odredbe Zakona o jedinstvenom sistemu.

Član 27.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

**PREDSJEDAVAJUĆA
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH**

Karolina Pavlović

**PREDSJEDAVAJUĆI
PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH**

Dr. Denis Zvizdić